

Суїцид. Бажання померти чи крик про допомогу?

Підготувала:
Педагог-психолог
П'ятихатської ЗШ І-ІІІ ст. № 1
Пасічна Ю.О.

2013

- *Життя – це безцінний дар, який дається людині при народженні і те, як людина розпоряджається ним, залежить*

-Суїцид - умисне самоушкодження із смертельним результатом(позбавлення себе життя).

-Суїциїдальна поведінка - це прояв суїциїдальної активності - думки, наміри, висловлювання, загрози, спроби, замаху.

-Суїцидент - людина, що вчинила спробу суїциду, або що демонструє суїциїдальні схильності.

***Чому ця тема
актуальна?***

- Кількість суїцидів в Україні – на одному рівні з числом ДТП.
- Самогубства займають третє місце після смертності від серечно-судинних та онкологічних захворювань

Група ризику :

Ознаки	Фактори, що підвищують ризик
Вік	Підлітковий, зрілість (40-50р.), літні люди
Стать	Чоловіча
Раса	Біла
Сімейний стан	Розлучені, вдови \ вдівці, самотні
Професія	Лікарі, юристи, музиканти
Пора року	Тепла (квітень-вересень)
Заява про суїцид	Так (понад 50% суїцидентів говорили про свій намір)

Розрізняють наступні види самогубств:

- 1. Неусвідомлюване самогубство.
- 2. Самогубство як ризикована гра і ризикована легковажність.
- 3. Психопатологічне й агресивно-невропатичне самогубство.
- 4. Самогубство психічно нормальної людини .

Серед мотивів, які пояснюють спроби самогубства, самі підлітки й експерти-психологи вказують на різні *спонуки в такий спосіб вплинути на інших людей:*

- «дати зрозуміти людині, у якому ти розпачі» – близько 40%;
- «змусити шкодувати людину, що погано до тебе ставилася» – близько 30%;
- «показати, як ти любиш іншого» і «з'ясувати, чи любить справді тебе інший» – 25%;
- «вплинути, щоб інший змінив своє рішення» – 25%;
- «заклик, щоб прийшла допомога від іншого» – 18%.

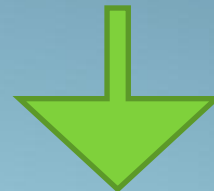
Типи суїцидальної поведінки:

Демонстра-
тивні

Афективні

Істинні

Виділяють 5 провідних мотивів суїциїдальної поведінки

"Заклик"

"Протест"

"Уникнення"

"Самонаказання"

"Відмова"

У суїцидальній поведінці підлітків можна умовно виділити 3 фази:

- 1.Фаза обдумування – свідомі думки про здійснення суїциду, які можуть вийти з-під контролю і стати імпульсивними (спостерігаються зміни в поведінці і зовнішньому вигляді).
- 2.Фаза амбівалентності – настає за умов появи додаткових стресових факторів (підліток висловлює погрози або наміри суїциду, «крик про допомогу»).
- 3.Фаза суїцидальної спроби – швидка друга фаза переходить у третю.

- Науковець-психолог В. Силяхіна вказує, що більшість суїцидальних підлітків (до 70%) обмірковує і здійснює суїцид упродовж 1-2 тижнів. Але підлітковому віку властива імпульсивність дій, тому інколи тривалість усіх трьох фаз може бути дуже короткою, не більше 1 години.

Ознаки, за якими можна виявити ризик суїциду у підлітків:

- Про ризик самогубства у підлітків можна зробити висновок, спостерігаючи за їхньою поведінкою, дослухаючись до змісту їхніх розмов, аналізуючи їхню життєву, зокрема сімейну ситуацію. Чим більше з перерахованих нижче **чинників** виявляється у ході спостереження за підлітком, тим вища ймовірність розвитку в нього суїцидальної поведінки.

Ознаки наміру здійснення суїциду.

Словесні ознаки:

Розмови про смерть:

- "Я збираюся накласти на себе руки";
- "Я не можу так далі жити".

Натяки про свій намір:

- "Я більше не буду ні для кого проблемою";
- "Тобі більше не доведеться про мене хвилюватися".
- Багато жартують на тему самогубства.
- Зацікавленість питаннями смерті.

Поведінкові ознаки:

1. Роздають іншим речі, що мають велику особисту значущість, упорядковують справи, миряться з давніми ворогами.
2. Демонструють радикальні зміни в поведінці
.
3. Проявляють ознаки безпорадності, безнадійності і відчаю.

Ситуаційні ознаки:

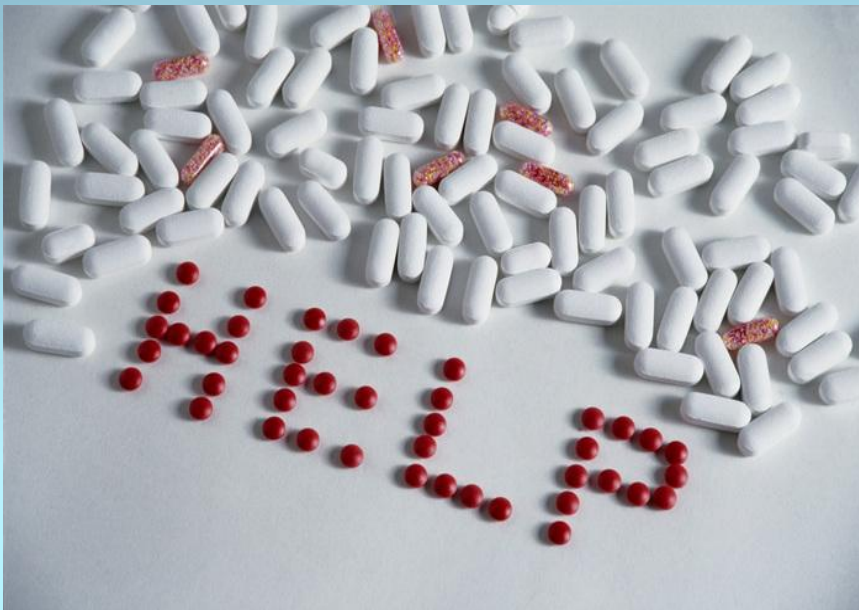
1. Соціально ізольований(не має друзів або має тільки одного друга), почуває себе знедоленим.
2. Живе в нестабільному оточенні
3. Відчуває себе жертвою насильства
4. Робив раніше спроби суїциду.
5. Має схильність до самогубства
6. Переніс важку втрату(смерть когось з близьких, розлучення батьків).
7. Занадто критично налагоджений по відношенню до себе.

Пам'ятка вчителям:

- Якщо ви помітили дитину зі схожими проявами , не залишайте її наодинці.
- Спробуйте поговорити, поцікавитись справами.
- За потребою, повідомити психолога чи іншого спеціаліста (лікаря).

Пам'ятайте:

У дев'яти випадках із десяти суїцидальна спроба – це не бажання вкоротити собі віку, а крик про допомогу.

Г.Отто

Дякую
за
увагу!

